

SPORT TOP 18

Heist-op-den-Berg

Sportinfrastructuur en sportieve ruimte

1. Schoolsportinfrastructuur
2. Sporthal ten zuiden van N10
3. MTB-parcours
4. Krijgskunstzaal
5. Meer publieke sport- en beweegruinte
6. Sporthub Hallaar

Nabije en dichtbij sportstimulatie

7. Sport op het werk
8. Sport na school
9. Sport voor ouders tijdens training kinderen
10. Grote sportevenementen

Algemene ondersteuning van sportverenigingen

11. Samenwerking tussen clubs
12. Vereenvoudigen subsidies
13. Ondersteuning vrijwilligersbeleid
14. Bekendheid team Sport en Jeugd
15. Vormingen
16. Digitaliseren

Inzetten op deskundigheid

17. Deskundigheid behouden

Inspraak in het thema Sport

18. Inspraak en adviesraden

5 bouwstenen voor een goed
lokaal sportbeleid!

#SPORTERSBELEVENMEER

#SPORTHEISTOPDENBERG

een initiatief van
Sportraad Heist-op-den-Berg

Inhoudsopgave

Inleiding.....	4
 Sportinfrastructuur en sportieve ruimte	5
1. Bijkomend inzetten en beschikbaar stellen van schoolsportinfrastructuur.....	5
2. Sporthal ten zuiden van de N10 realiseren	6
3. Realisatie van een Mountainbike-parcours.....	7
4. Aangepaste zaal voor krijgskunsten voorzien	8
5. Inzetten op publieke sport- en beweegruidtes	9
6. Sporthub Hallaar realiseren	10
 Nabije en dichtbij sportstimulering.....	11
7. Sport voor werknemers aanbieden, promoten en ondersteunen	11
8. Sport na school aanbieden, stimuleren en promoten	12
9. Sport voor ouders tijdens training van kinderen faciliteren	13
10. Aantrekken of aanmoedigen van grote sportevenementen	14
 Algemene ondersteuning van sportverenigingen	15
11. Samenwerking tussen sportclubs faciliteren	15
12. Vereenvoudiging van de subsidies.....	16
13. Ondersteuning vrijwilligersbeleid	17
14. Bekendheid van team Sport en Jeugd verhogen	18
15. Vormingen organiseren	19
16. Inzetten op digitalisering.....	20
 Inzetten op deskundigheid	21
17. Inzetten op sportdeskundigheid	21
 Eigentijdse inspraak.....	22
18. Inzetten op sterke eigentijdse adviesraden en open inspraakmomenten.....	22

Inleiding

Op 14 oktober vinden de verkiezingen plaats. Vanuit de sportraad werd dit aangegrepen om een inspiratienota op te maken met daarin 18 prioriteiten op het gebied van sport. Deze prioriteiten werden op verschillende manieren verzameld maar de stem van de Heistenaar ligt hier aan de basis.

Het bestuur van de sportraad nam het initiatief en zorgde voor heel wat inspraakkanalen:

- Ideeënbusen op de verschillende sportlocaties
- Bevraging bij de megascholen
- Bevraging bij de oudercomités
- Bevraging van de Heistse sportverenigingen
- Bevraging via Facebook
- Bevraging bij deelnemers aan sportactiviteiten

Het hoogtepunt van deze inspraakmomenten was 16 april waarop de Heistenaar zijn mening over sport kon delen in de Sporthal. Daar werd in kleine groepen gesproken over sportaanbod, sportinfrastructuur en inspraak/dienstverlening.

Alle verschillende ideeën werden vervolgens verzameld en gebundeld. De aanwezigen op het inspraakmoment konden stemmen op de voorstellen die zij als prioriteit beschouwden. Dat leverde al een eerste rangschikking op. Nadien werd er in het bestuur van de sportraad een definitieve rangschikking en bundeling gemaakt die geleid heeft tot deze 18 voorgestelde prioriteiten.

De sportraad hoopt hiermee inspiratie te geven om sport in Heist-op-den-Berg nog verder te laten groeien. Daarnaast wil de sportraad ook iedereen bedanken die hieraan heeft mee gewerkt. We kunnen vaststellen dat Heist-op-den-Berg een groot hart voor sport heeft!

Sportinfrastructuur en sportieve ruimte

Om te kunnen sporten heb je in de eerste plaats een goede sportinfrastructuur nodig. Het voorzien in een basissportinfrastructuur voor clubs én anders georganiseerde sporters is dan ook voor elke gemeente een belangrijke lokale kerntaak.

In onze gemeente is heel wat infrastructuur aanwezig en wordt er jaarlijks geïnvesteerd in de bestaande infrastructuur of in de realisatie van nieuwe. Maar los daarvan zijn er nog heel wat kansen waarop ingezet kan worden op het vlak van sportinfrastructuur.

1. Bijkomend inzetten en beschikbaar stellen van schoolsportinfrastructuur

Een kwalitatieve sportinfrastructuur is de basisvoorwaarde voor een goede sportbeoefening. Deze infrastructuur moet niet alleen correct uitgerust en uitgebouwd zijn maar moet ook voldoen aan de noden op het vlak van beschikbaarheid. Clubs hebben namelijk beschikbare uren nodig om hun werking te verankeren maar zeker ook om deze werking verder uit te bouwen.

Momenteel zijn er verschillende overdekte sporthallen en turnzalen aanwezig in onze gemeente maar de jaarlijkse aanvragen voor deze accommodaties tonen duidelijk aan dat er tekorten zijn. Dat betekent dat clubs ofwel moeten uitwijken ofwel hun werking moeten beperken. Voor team sport en jeugd heeft dit tot gevolg bij de indeling van de accommodatie dat er een heel juiste inschatting moet gemaakt worden van de voornaamste noden op het vlak van overdekte sportaccommodatie om op basis daarvan de beschikbare ruimte zo efficiënt mogelijk in te delen. Dat vraagt van de clubs ook de nodige flexibiliteit en begrip en vertaalt zich soms zelfs in een echte rem of een beperking op hun werking.

Het inzetten van bestaande schoolsportinfrastructuur na de schooluren zou een uitbreiding van de beschikbare accommodatie kunnen betekenen waardoor er wel groeikansen kunnen gegeven worden aan de bestaande werkingen én opstartmogelijkheden voor nieuwe initiatieven. Aangezien er in onze gemeente enkele potentiële schoolsporthallen aanwezig zijn, zou hier een meerwaarde kunnen gerealiseerd worden op relatief korte termijn (toch in vergelijking met een bouwtermijn) waarbij zowel ruimte als financiële middelen op een doordachte manier ingezet worden.

Concreet wordt er geadviseerd om onderzoek te voeren naar de good practices in de sportsector. Het openstellen van schoolsportinfrastructuur is een Vlaamse aanbeveling dus steeds meer kennis en ervaring rond deze praktijk is beschikbaar in de sector en kan dus als basis dienen.

Vervolgens kunnen aanbevelingen naar de mogelijkheden van inzetbaarheid van de beschikbare accommodaties in onze gemeente uitgewerkt worden. Aspecten die hierbij onderzocht en in kaart moeten gebracht worden, zijn: het correct en veilig verlenen van toegang enkel tot de sportaccommodatie, bijkomend onderhoud van de accommodatie, het al dan niet voorzien van toezicht tijdens of na de activiteiten wat rechtstreeks verband houdt met personeelsinzet, het voorzien van extra sportmateriaal, stockagemogelijkheden voor club-specifiek materiaal, eventuele noodzakelijke investeringen ifv veiligheid, kwaliteit, toegankelijkheid, subsidiemogelijkheden...

Deze aanbevelingen moeten vervolgens vertaald worden naar de gemeentelijke context om tenslotte de basis tot overleg met de scholen te vormen. Op die manier kan er een onderbouwd traject samen met de scholen afgelegd worden om tot openstelling van de bestaande accommodatie te komen.

2. Sporthal ten zuiden van de N10 realiseren

Sportinfrastructuur is belangrijk en vaak in grote mate bepalend voor een degelijk sportbeleid. Wil men sportbeoefening creëren en stimuleren, dan moeten de noodzakelijke accommodaties voorhanden zijn. Sportaccommodatie kan in feite beschouwd worden als een basisvoorwaarde om aan sport te kunnen doen.

Ten zuiden van de N10 is er op het vlak van indoor accommodatie enkel een turnzaal van 200m² aanwezig in Schriek en een turnzaal van 247.5m² in Pijpelheide. Op het vlak van outdoor accommodatie zijn er enkele voetbalterreinen (FC Heist-Goor, KSV Schriek), paardrijden (LRV Swaeneruiters), een nog in te vullen terrein (Dopheide) aanwezig. Op het vlak van indooraccommodatie kan dus gesteld worden dat de regio ten zuiden van de N10 (Schriek, Grootlo, Heist-Goor, Achterheide en Pijpelheide) een bijna blinde vlek is op de kaart.

De bestaande turnzaal in Schriek is zeer oud en op (relatief korte) termijn absoluut aan renovatie toe. Daarbij komt dat het comfort van deze accommodatie minimaal tot zelfs ondermaats te benoemen is.

Een grondige renovatie waarbij de bestaande oppervlakte behouden blijft, lijkt absoluut niet wenselijk omdat er een nood is aan meer ruimte om mensen aan het sporten en bewegen te krijgen:

- Er zijn de senioren- en volwassenwerkingen (een doelgroep en dus ook noden die de komende jaren alleen maar groter zullen worden) die nood hebben aan sportaccommodatie die ook overdag beschikbaar is. Aangezien deze momenteel door de school wordt ingenomen, zal zonder uitbreiding hun nood niet ingelost worden.
- Daarnaast heeft een volleybalclub als VOC Schriek ook nood aan meer ruimte om haar werking te kunnen uitbouwen. Een eenvoudige renovatie zal voor hen ook weinig tot geen meerwaarde betekenen.
- Er is geen ruimte voor nieuwe initiatieven én gelijktijdig stellen we vast dat er amper sportieve werkingen in Schriek aanwezig zijn. Dat betekent dat er heel wat potentieel/nood aanwezig is. Ervaring leert trouwens dat het beschikken over accommodatie het ontstaan van sportieve initiatieven stimuleert. Dat zal ook hier zonder twijfel het geval zijn.
- De beschikbare accommodatie in de gemeente waarbij VOC Schriek een grote gebruiker is, zit overvol. Indien er bijkomende sportieve ruimte in Schriek gecreëerd zou worden, komt er ook meer ademruimte in andere sporthallen voor het hele Heistse sportlandschap. De winst zal dus zeker voelbaar zijn in de hele gemeente en niet alleen in Schriek.
- Indien de jeugd van Schriek zich per fiets wil verplaatsen naar de Sporthal waar het merendeel van de sportactiviteiten plaats vinden, worden ze geconfronteerd met een lange en niet altijd veilige verplaatsing. De fietsveiligheid van kinderen en jongeren is een bijkomend argument om een lokale sportaccommodatie te voorzien ten zuiden van de N10.

Dit alles toont zeer duidelijk de noodzaak van uitbreiding van beschikbare sportoppervlakte in de vorm van een sporthal ten zuiden van de N10 aan. Bij de uitwerking van dit project dient zeker rekening gehouden te worden met bestaande noden van sportverenigingen zoals bv ontbrekende biljartinfrastructuur die mogelijk in dit project kan geïntegreerd worden. Deze noden moeten mee onderzocht, in kaart gebracht en afgewogen worden bij het ontwerp van een nieuw infrastructureel project.

Volgende uitgangspunten worden hierbij geadviseerd:

- Efficiënt ruimtegebruik door te streven naar combinatie tussen schoolgebruik en verenigingen
- Onderzoek naar de noden van de bestaande verenigingen en hun toekomstmogelijkheden
- Onderzoek naar niet-sportieve noden die mogelijk kunnen gecombineerd worden
- Onderzoek naar efficiënte niet-klassieke exploitatiemogelijkheden om ook op dat gebied de kosten zoveel mogelijk te beperken

3. Realisatie van een Mountainbike-parcours

In Vlaanderen kent MTB (mountainbike) een exponentiële groei en momenteel kunnen de MTB'ers zich al uitleven op enkele honderden kilometers permanente mountainbikeparcours. Er komen steeds meer routes bij, die dan ook nog eens onderling verbonden worden met elkaar tot grote en uitgestrekte netwerken. In onze gemeente is er voorlopig nog geen dergelijk parcours aanwezig en dit ondanks de rijke wielergeschiedenis vooral in de vorm van het veldrijden. Daarenboven zijn ook het baanwielrennen en MTB reeds heel actief aanwezig binnen de gemeente.

Momenteel telt onze gemeente 3 erkende MTB-verenigingen maar helaas geen permanente MTB-route. Rondom onze gemeente zien we wel routes aanwezig waarop dus mogelijk aangesloten kan worden. Ook is onze gemeente een groene plattelandsgemeente, die uitgestrekt is en dus ruimtelijk wel mogelijkheden lijkt te hebben om een dergelijk parcours aan te leggen. De 'berg' die aanwezig is in het centrum zou een uniek element kunnen zijn om in een parcours te verwerken.

Vanuit Cycling Vlaanderen komt ook een noodoproep naar de voorziening van een offroad parcours. Dat is een korte omloop van 1 tot 2 km waarin natuurlijke hindernissen verwerkt worden die zowel voor veldrijders als MTB'ers toegankelijk zijn. Op die manier kunnen ook technische skills getraind worden.

Er zijn dus heel wat opportuniteiten weggelegd voor de wielersport in de gemeente Heist-op-den-Berg. De kennis en ervaring vanuit de federatie kan ondersteunend ingezet worden. Uiteraard zal het team leefomgeving moeten betrokken worden om de ruimtelijke mogelijkheden te screenen. Omdat zowel een MTB-parcours als een offroad parcours mogelijk een toeristische aantrekking kan hebben, is het wenselijk om het team toerisme ook te betrekken bij de uitwerking hiervan.

Mogelijk kan de ruimtelijke screening zelfs open getrokken worden naar de voorziening van andere permanente paden zoals loop, wandel en fietspaden.

4. Aangepaste zaal voor krijgskunsten voorzien

Sportinfrastructuur is bepalend voor een degelijk sportbeleid: wil er gesport worden dan moeten de noodzakelijke accommodaties voorhanden zijn.

In onze gemeente is er de afgelopen 10 jaar wel degelijk geïnvesteerd in kwalitatieve sportaccommodatie o.a. in de vorm van De Sporthal. Het is een multifunctioneel sportcomplex geworden waar verschillende sporttakken gecombineerd beoefend kunnen worden.

Polyvalentie is een sterke eigenschap van dit complex, waardoor er heel wat combinaties kunnen gemaakt worden. Anderzijds heeft het ook de beperking dat de accommodatie niet specifiek afgestemd is op de specifieke noden van de sporttak/sector. Sport specifieke accommodatie op maat van de lokale club met haar noden, biedt clubs de kans om echt te groeien en (top)talenten optimaal te begeleiden. In Vlaanderen zal de nood aan sport specifieke accommodaties steeds groter worden omwille van de evolutie van de sportbeoefening en de steeds verder gaande eisen van de sportwereld zelf (kunstgras in hockey en voetbal, gymnastiekhallen, gevechtsporthallen, steeds hogere sportzalen, kunststof atletiekpiste, enz.).

Ook in Heist-op-den-Berg is deze nood voelbaar. Zeker op het vlak van de gevechtssporten. Dat is duidelijk gebleken uit de verschillende inspraakkanalen.

De komst van De Sporthal heeft een bepaalde aantrekkingskracht uitgeoefend op nieuwe en bestaande initiatieven in de gevechtssport. Deze sportsector kende met andere woorden een groei in het aantal verenigingen dat een aangepaste accommodatie zocht. Deze verenigingen konden in De Sporthal terecht, voornamelijk in het sportlokaal aangevuld met de marathonzalen en zelfs ook de gaanderij. Een eerste consequentie hiervan is dat de matten steeds (weg)gelegd moeten worden. Dat is zeer belastend voor de betrokken verenigingen zowel naar tijdsduur als naar vrijwilligers en inspanning. Daarop werd een investering in lichtgewichtmatten gedaan om de inspanning letterlijk te verlichten. Het draagt bij tot een vlottere werking maar blijft nog steeds belastend. Ook voor de andere locaties moeten er heel wat matten voorzien worden, wat zich vertaalt in een grote kostprijs. Bijkomend moeten er op verschillende plaatsen bijkomende voorzieningen getroffen worden zoals bokszakken... Dit toont aan dat polyvalentie ook een minder efficiënte werking met zich mee brengt waarbij verenigingen in een kwalitatieve maar niet altijd aangepaste accommodatie kunnen trainen. Bijkomend betekent de polyvalentie ook dat er meerdere gebruikers zijn wat dan weer de groeiomogelijkheden van de verschillende gebruikers beperkt.

Dit alles heeft geleid tot de concrete nood aan een aangepaste en specifieke gevechtssportaccommodatie. Vooronderzoek is enerzijds nodig om de concrete noden en vereisten vanuit de sportsector op te lijsten. Anderzijds zal moeten onderzocht worden waar een dergelijke accommodatie kan gerealiseerd worden. Het is wenselijk dat dit kan geïntegreerd worden in een bestaand complex om de overhead kosten (personeel, onderhoud,...) maximaal te beperken. Ook andere alternatieven inzake realisatie en exploitatie zoals co-investering door verenigingen of crowdfunding zullen moeten onderzocht worden.

5. Inzetten op publieke sport- en beweegruidtes

In onze gemeente zijn een 20-tal speelpleintjes, een 2-tal skatepleintjes verschillende petanquevelden én een 4-tal looppaden aanwezig. Ze liggen verspreid over de hele gemeente en bieden kinderen, jongeren, volwassenen én senioren vrije toegankelijke ruimte aan om te spelen, bewegen of te sporten. Deze ruimtes zorgen voor gezonde omgevingen waar het aangenaam wonen is. Sociaal contact wordt bevorderd, eenzaamheid wordt tegengewerkt, maatschappelijke cohesie én vooral een actieve en gezonde levensstijl worden hiermee bevorderd. Het zet vaak aan tot dagelijks bewegen en daar is een enorme gezondheidswinst mee te bereiken. Kortom: het is noodzakelijk om te investeren in beweegvriendelijke ruimtes!

De investering in beweegvriendelijke ruimtes in Heist-op-den-Berg, kan op verschillende manieren gerealiseerd worden:

- Inzetten op **kleinschalige buurtgerichte voorzieningen** zoals polyvalente sportterreintjes, petanquevelden, looppaden, skatepleintjes, ... Ze dienen zorgvuldig ingepland te worden waardoor de overlast naar de omgeving toe maximaal beperkt wordt. Vaak vragen deze voorzieningen relatief kleine investeringen én zetten ze burgers echt aan tot lichte vormen van sportbeoefening. Samenwerking tussen verschillende gemeentelijke diensten (leefomgeving, sport en jeugd en doelgroepen) is noodzakelijk om tot juiste en afgewogen invulling van onze ruimte te komen. De verschillende doelgroepen zoals kinderen, jongeren maar zeker ook senioren moeten hierbij voor ogen gehouden worden. Dit kan onmiddellijk concreet geïntegreerd worden in de ontwikkeling van nieuwe woongebieden.
- Er zijn ook verschillende mogelijkheden om met fysiek-ruimtelijke ingrepen **beweging uit te lokken in onze openbare ruimte**: beweegbanken, fietscrossbergen, klimbomen, draaipalen, een boomstronk die je evenwicht uitdaagt, stippen waarnaar je kan springen... Ook kan er bekeken worden of bestaande ruimte met enkele slimme ingrepen omgetoverd kan worden tot een pop-up sportveld. Ook hierop kan bij de ontwikkeling en het ontwerp van openbare ruimte concreet ingezet worden.
- Investeren in **degelijke fiets- en wandelpaden** is een heel voorname actie om sporten en bewegen in openbare ruimte mogelijk maken. Dagdagelijkse beweging wordt op deze manier gestimuleerd. Vanuit de inspraakmomenten is gebleken dat er grote nood is aan degelijke (onderhouden) fietspaden. Omdat sport hier als middel betrokken is én de noden zeer duidelijk aanwezig, moet dit expliciet opgenomen worden in deze nota.
- Gemeentelijke sportcentra kunnen meer gericht worden op **vrije sportbeleving en -beoefening**. Het merendeel van de aanwezige accommodatie dient gereserveerd te worden en is gericht op clubgebruik. Zowel op het gemeentelijke sportcentrum als op sportcentrum De Lichten zijn er mogelijkheden om de invulling van de ruimte toegankelijker te maken en bovendien te richten op een breder publiek. Voorbeelden kunnen zijn outdoor fitness, calisthenicsparc, petanque voor senioren, speelruimte voor kinderen, offroad fietsparcours, uitgebreider looppad, basketbalpleintje...

Sport moet als middel tot een gezonde levensstijl letterlijk op de kaart gezet worden in Heist-op-den-Berg. Er wordt geadviseerd om in toekomstige projecten samenwerking tussen sport en ruimte actief te stimuleren en samen creatieve ideeën te ontwikkelen om dit te realiseren. Aansluitend zijn er een aantal duidelijke mogelijkheden die kunnen gerealiseerd worden.

Om echt tot een ruimer beleid te komen rond dit thema, is het verzamelen van kennis en ervaring uit de betrokken sectoren noodzakelijk. Dit zou moeten leiden tot het ontwerpen van een globale visie en dus een toetsingskader voor toekomstige projecten.

6. Sporthub Hallaar realiseren

Voldoende, kwalitatieve en aangepaste sportinfrastructuur is noodzakelijk voor een sportvereniging om te investeren in jeugd én een kwalitatieve werking uit te bouwen.

Op het vlak van beschikbare infrastructuur wordt de voetbalclub van Hallaar geconfronteerd met 2 problematieken:

- verkoop van hun huidige speelvelden, gezien ze op bouwgrond zijn gesitueerd
- onvoldoende beschikbare terreinen voor het aantal spelers om deze een kwalitatieve opleiding te geven

Dit ondermijnt de volledige werking zowel op sportief als op bestuursmatig vlak. Het gaat zelfs verder en raakt de gemeenschap in Hallaar omdat de club daar ook enorm mee verbonden is. De nood aan een nieuwe, aangepaste bestemming voor de voetbalclub in Hallaar, is dus zeer duidelijk én enorm groot. Een langetermijn oplossing is zeer dringend nodig om de werking veilig te stellen en de groeikansen die er voor de club zijn, te kunnen benutten.

Vanuit deze problematiek werd een studie opgestart: Masterplan Outdoor Sporten. Deze studie zoemt zeer sterk in op de situatie in Hallaar maar richt zich daarbij ook op de noden van de andere voetbalclubs én van de andere outdoorsporten.

De voornaamste doelstellingen van deze studie zijn:

1. Een langetermijnvisie voor de centralisatie van de openluchtsportvelden op het hele Heistse grondgebied.
2. In deze lange termijnvisie de recreatiezones op een innovatieve manier in te vullen op basis van de hedendaagse behoeften en noden, maar zo te ontwerpen dat deze later geen nieuwe sporten of behoeften hypothekeren en dus zo polyvalent en optimaal kunnen gebruikt worden door zoveel mogelijke vormen van openluchtsporten. Centralisatie per deelgemeente is hierbij een uitgangspunt.
3. Een kortetermijnvisie uit te tekenen voor de meest dringende sportbehoefte, met name in de deelgemeente Hallaar.

De studie zal bekijken of er binnen het kleinstedelijke gebied 'Heist-Hallaar' mogelijkheden zijn voor de voorziening van een sporthub in Hallaar die in eerste instantie plaats geeft aan de voetbalclub van Hallaar maar die mogelijk dubbelgebruik en/of andere sporttakken kan integreren.

Vanuit de sportraad, de inwoners van Heist én betrokkenen bij de club, blijkt een duidelijke noodzaak én een duidelijke vraag dat deze piste dringend heel concreet én gericht onderzocht zou worden en dat vanuit de bevindingen van de studie zeer concrete en snelle actie ondernomen kan worden. Op het moment dat de huur van de huidige terreinen afloopt, moet de verhuis van de club, de inrichting van de terreinen en de bouw van accommodatie afgerond zijn om te vermijden dat de werking van de club stilvalt.

Enkel vanuit deze doelgerichte en kordate aanpak kan de club de nodige toekomstplannen maken, haar leden én vooral ook haar vrijwilligers kan informeren. Indien er niet snel duidelijkheid komt, dreigt dit allemaal verloren te gaan.

Nabije en dichtbij sportstimulering

Iedereen aan het sporten en bewegen krijgen en dat een leven lang zo houden, is een algemene uitdaging. Dé focus voor team Sport en Jeugd ligt erin om niet-participanten te activeren. Er bestaat reeds een ruim sport promotioneel aanbod dat zich in de eerste plaats richt op kinderen en senioren, aangevuld met jongeren en volwassenen. Daarbovenop zijn er kansen waarop aanvullend kan ingezet worden.

7. Sport voor werknemers aanbieden, promoten en ondersteunen

Mensen brengen zeer veel tijd door op het werk. Daarnaast leiden ze vaak een druk sociaal en gezinsleven. Veel tijd om te sporten blijft er dan niet over. Wanneer we sport en werk met elkaar kunnen verbinden, boeken we mogelijk een efficiëntiewinst die mensen wél kan aanzetten tot bewegen. Vandaar dat dit een mooie aanvulling kan zijn op het huidige sport promotionele aanbod van de gemeente.

In Heist-op-den-Berg zijn er verschillende vormen van werknemers:

- Het personeel van de gemeente (+/- 600-tal) waarvan een zeer groot deel ook inwoner van de gemeente is.
- Inwoners van de gemeente die elders werkzaam zijn.
- Werknemers van de verschillende bedrijven die in de gemeente gelegen zijn.

Dit zijn verschillende doelgroepen die elk op een eigen manier gestimuleerd kunnen worden om te bewegen en aan sport te doen. Vanuit de expertise van team Sport en Jeugd kan bekeken worden op welke manieren deze stimulansen geboden kunnen worden. Is het door een aanbod uit te werken, door projecten uit te werken die werkgevers stimuleren om in te zetten op sport en beweging, door te informeren en te sensibiliseren,

Het is een meerwaarde dat 'werknemers' zo breed mogelijk benaderd worden om zo acties op maat van de doelgroep uit te werken.

8. Sport na school aanbieden, stimuleren en promoten

Momenteel wordt er in de gemeente al ingezet op Sport na school door de SNS-pas die leerlingen van de middelbare school tracht aan te zetten tot sporten en bewegen na de schooluren met een vrij toegankelijk, gevarieerd en aantrekkelijk aanbod. Het is een mooi initiatief waarin team Sport en Jeugd, Sport Vlaanderen en de scholen de handen in elkaar slaan. Maar die samenwerking kan nog verder geïntensifieerd worden om nog meer en betere resultaten te boeken. Het is een kans om hierop nog meer in te zetten en zo een doelgroep waar zeer regelmatig drop-out uit een klassieke sportclub vastgesteld wordt, toch actief te houden. Het belang is groot, vandaar de suggestie om dit verder uit te werken.

Bijkomend zijn er ook de leerlingen van de lagere school die na school aangewezen zijn op het clubaanbod. Ook daar zijn mogelijkheden om het naschools sportaanbod uit te breiden en op de kaart te zetten; hetzij door projecten, gerichte clubondersteuning of door samenwerking met buitenschoolse kinderopvang,.... Kortom er zijn heel wat mogelijkheden om dit aanbod te verruimen. Samenwerking is wel het uitgangspunt om tot een effectief resultaat te komen. Partners kunnen zijn: scholen, opvang, sportverenigingen, externe sportaanbieders,....

9. Sport voor ouders tijdens training van kinderen faciliteren

Ouders van kinderen zijn vaak genoodzaakt zich als taxidienst op te stellen en hun kinderen van en naar de trainingen te brengen. Dat heeft onmiddellijke invloed op hun 'vrije' tijd die hierdoor verder beperkt wordt.

Maar de rit naar de sportclub brengt ouders ook onmiddellijk in een sportieve omgeving. Het is een opportuniteit om gelijktijdig met de kinderen aanbod voor de ouders te voorzien.

Vanuit team Sport en Jeugd kan in samenwerking met sportverenigingen hierop ingezet worden. De manier om dit aanbod te realiseren, moet samen besproken worden maar ondersteuning van team Sport en Jeugd is noodzakelijk en zou op verschillende manieren kunnen voorzien worden: aanbieden van accommodatie, ondersteuning lesgeversvergoeding, extra promotiemiddelen,...

10. Aantrekken of aanmoedigen van grote sportevenementen

Heist-op-den-Berg is een gemeente met bovenlokale uitstraling. Ook op het vlak van sport zien we dat:

- aantrekking naar onze gemeente door de aanwezigheid van specifieke accommodatie bv turnhal, softbal terrein, zwembad...
- aantrekking naar onze gemeente door het niveau van verschillende sportverenigingen: zoals o.a. Afterburners, Mendo, KSK Heist...

Een logisch gevolg daarvan zou zijn, aantrekking op het vlak van sportieve evenementen zowel recreatief als competitief. Er zijn al verschillende voorbeelden van grote sportieve evenementen die plaatsvonden in de gemeente: Belgisch kampioenschap badminton, Beker van België handbal, Heistse Pijl, Europees kampioenschap Biljart, Belgisch Kampioenschap Veldrijden,....

Er zou bijkomend kunnen ingezet worden op de aantrekking of aanmoediging van dergelijke grote evenementen. Dit draagt enerzijds bij tot de uitstraling van de gemeente buiten haar grenzen heen én bovendien zet sport op een actieve en/of passieve manier in de kijker.

Er zal moeten nagegaan worden welke daar interessante partners voor zijn, welke ondersteuningsvormen nodig zijn om deze evenementen aan te trekken en op welke manieren deze zo toegankelijk mogelijk aangeboden kunnen worden aan de Heistenaar.

Algemene ondersteuning van sportverenigingen

Sportclubondersteuning is gericht op het versterken van onze verenigingen en wordt momenteel voor een groot deel ingevuld met het toekennen van subsidies aan verenigingen.

Subsidies kunnen een heel waardevolle manier zijn om verenigingen te ondersteunen als ze meer impact hebben dan het aandikken van de financiële middelen. Ze zouden ook impact moeten hebben op de werking van de vereniging. Daarom is het nuttig én nodig deze reglementen grondig te evalueren zowel naar vorm, doel als naar inhoud.

Bijkomend zou ondersteuning van verenigingen veel verder moeten gaan dan het uitreiken van subsidies. Sportverenigingen worden geconfronteerd met verschillende maatschappelijke uitdagingen zoals bv het veranderend vrijwilligersprofiel.

Vanuit een sterk lokaal sportbeleid moet ingezet worden op **'Begeleiding, coaching en faciliteren van de werking van sportclubs'** Op die manier kan ervoor gezorgd worden dat sportclubs nog 'sportclubs' kunnen zijn én dat sport in verenigingen kan ingezet worden om een ander beleidsdomein te versterken.

Nu team Sport en Jeugd versterkt werd met een echte verenigingsondersteuner, kan het ondersteuningsbeleid voor vereniging echt grondig uitgewerkt en uitgebouwd worden.

11. Samenwerking tussen sportclubs faciliteren

De laatste jaren wordt samenwerking in de sportwereld meer en meer aangemoedigd en gerealiseerd. Zowel op internationaal, nationaal, Vlaams als lokaal vlak ziet men samenwerking ontstaan. Sportclubs laten samenwerken is echter geen evidentie. Elke club heeft haar eigen eigenheid, haar eigen cultuur, een eigen geschiedenis en haar eigen doelstellingen. Clubs zijn samengesteld uit mensen en samenwerking tussen clubs betekent met andere woorden mensen laten samenwerken.

Samenwerkingsverbanden tussen sportclubs kunnen om verschillende redenen ontstaan: uit noodzaak, op basis van externe factoren of uit opportuniteiten.

Wat de reden ook is, samenwerken kan versterkend werken: verenigingen kunnen leren van elkaar, ze kunnen krachten bundelen, ze kunnen elkaar inspireren, ze kunnen elkaar helpen,.... Concrete voorbeelden zijn de uitwisseling van bestuurskennis, sporttechnische kennis en ervaring, krachten bundelen op het vlak van maatschappelijke uitdagingen, samen aankopen realiseren, sport promotionele acties doen in het kader van ledenwerving,....

In de gemeente Heist-op-den-Berg wordt samenwerking momenteel gestimuleerd door middel van een subsidiereglement. Dat is een eerste stap maar ervaring leert dat het stimuleren en faciliteren van samenwerking verder moet gaan dan het uitreiken van subsidies. Samenwerken vraagt echter een grote inspanning van alle betrokkenen en die inspanning moet begeleid, ondersteund én gestimuleerd worden om tot succes te kunnen leiden.

Hierin kan, of beter gezegd moet, de gemeente zeker een actieve rol opnemen én kunnen extra tools ingezet worden om dergelijke samenwerkingsverbanden uit te werken: online informatieplatform, externe kennis binnenhalen en delen, gezamenlijke netwerkmomenten organiseren....

12. Vereenvoudiging van de subsidies

De voornaamste vorm van basisondersteuning van de Heistse sportverenigingen die momenteel aangeboden wordt, is het uitreiken van subsidies. Subsidies zouden door de aanwezige kwaliteitscriteria een stimulans moeten zijn voor verenigingen om hun werking te optimaliseren én te versterken. Ze zouden dus een **impact** moeten hebben op de werking van de vereniging en niet alleen op de rekening van de vereniging.

In de eerste plaats stellen we vast dat subsidies vooral een *administratieve impact* hebben op de verenigingen en dit in de vorm van een ‘belasting’. Hierdoor wordt die stimulans tot optimalisatie van de werking mogelijk niet bereikt. Er komt een duidelijke noodkreet vanuit de verenigingen om de subsidies te vereenvoudigen en verenigingen zo in de eerste plaats administratief te ontlasten. Deze **administratieve vereenvoudiging** in combinatie met **digitalisering** kan een grote stap in deze richting betekenen. Er zijn verschillende eigentijdse mogelijkheden om deze combinatie na te streven en te realiseren.

In de tweede plaats is het nodig om duidelijk af te lijnen welke *versterkende impact* we nastreven met onze subsidies, m.a.w. het doel dat we nastreven door verenigingen te subsidiëren. Dit doel of deze impact zou duidelijk verder moeten gaan dan enkel de financiële draagkracht van verenigingen vergroten. De keuze van de subsidiëeringscriteria is hierin cruciaal. Deze criteria moeten hierbij ingezet worden als een beleidsinstrument om sportclubs te stimuleren eigentijdse uitdagingen aan te gaan. Bv. kwaliteitsvolle sporttechnische en pedagogische begeleiding aanbieden, alsook een breed aanbod zowel recreatief als competitief en het aanbod afstemmen op jong en oud(er).

Wanneer het doel duidelijk is, kan nagegaan worden in welke vorm subsidies aangeboden worden aan verenigingen. Hierbij moet dan de administratieve belasting mee in acht genomen worden.

Als de vorm van het subsidiereglement duidelijk is en vastligt, is het aangewezen om de impact van de subsidies te gaan monitoren om daar ook heel gericht op in te kunnen spelen als verenigingsondersteuner. Dit inspelen kan door verenigingen persoonlijk te gaan begeleiden, de subsidiereglementen bij te sturen of andere ondersteuningsvormen die aansluiten bij het doel, aan te bieden.

Op deze manier komen we tot een sterk samenhangend én verbonden ondersteuningsbeleid, gericht op gezonde verenigingen.

13. Ondersteuning vrijwilligersbeleid

Verenigingen geven aan dat mensen moeilijk te motiveren zijn tot vrijwilligerswerk, laat staan hen te motiveren tot een vast engagement. Maar in realiteit is er momenteel een enorm vrijetijdsaanbod, waarvan vrijwilligerswerk slechts een onderdeel is. Bijkomend is vrijwilligerswerk op zich de voorbije decennia sterk geëvolueerd. Tenslotte is de maatschappelijke realiteit én het engagement van de vrijwilliger sterk veranderd.

Clubs die vrijwilligers willen aantrekken én behouden, moeten meer dan ooit nadenken over de manier waarop zij dit vorm willen geven. Vrijwilligers zijn niet langer mensen die we één keer binnenhalen en voor jaren behouden. Eens er vrijwilligers zijn, moet je met hen aan de slag om hen te laten genieten van je club.

Het is dus een uitdaging voor al onze verenigingen en daarin moeten deze verenigingen degelijk begeleid en geïnformeerd worden. Er zijn zowel binnen als buiten de sportsector heel wat tools voor handen om deze ondersteuning vorm te geven en te laten slagen. De verenigingsondersteuner lijkt dan ook de meest aangewezen persoon om hierop gericht en intensief in te zetten, opnieuw met als doel onze verenigingen te versterken.

14. Bekendheid van team Sport en Jeugd verhogen

Om een actief ondersteuningsbeleid te kunnen voeren, is het in de eerste plaats nodig om gekend te zijn bij de verenigingen. We stellen vast dat niet alle verenigingen ons team én ons ondersteuningsbeleid kennen waardoor er ook niet altijd gebruik van gemaakt wordt. De afstand blijkt in sommige gevallen groot te zijn en de drempel hoog. Hierop moet echt ingezet worden om een succesvol sportbeleid te realiseren.

De bekendheid naar verenigingen kan verhoogd worden door in de eerste plaats gericht en doordacht te communiceren via verschillende kanalen bv website, FB, nieuwsbrief, gemeentekrant, sportkrant,.... Naast de kanalen die hiervoor gebruikt worden, moet er zeer goed nagedacht worden over de informatie die verspreid wordt. Wanneer deze relevant en waardevol is, wordt er een bepaalde verbondenheid tot stand gebracht en kan de afstand zo stelselmatig verkleinen. Ook is de zichtbaarheid een punt dat moet aangepakt worden. Ook dit kan op verschillende manieren bv door aanwezigheid op evenementen binnen de gemeente.

Maar acties om de bekendheid bij verenigingen te vergroten, moeten opengetrokken worden naar de volledige Heistse bevolking. Ook zij moeten nog beter de weg vinden naar het team Sport en Jeugd om op maat geïnformeerd te kunnen worden over aanbod en de sportmogelijkheden. Ook bij deze doelgroep moet gericht ingezet worden op communicatie, informatie en zichtbaarheid en dit ook op verschillende manieren. Het begint bij 'sport' en 'beweging' onder de aandacht te brengen en dit kan bv door bestaande initiatieven nog meer te ondersteunen: #sportersbelevenmeer.

15. Vormingen organiseren

Binnen de sportsector bestaat er een duidelijke nood om het vrijwillige bestuurskader zowel op administratief, sporttechnisch als op bestuurlijk vlak te ondersteunen en versterken. Het vergroten van kennis en deskundigheid binnen onze verenigingen is mogelijk door het aanbieden van vormingen. Bepaalde thema's kunnen inhoudelijk toegelicht en uitgediept worden, waardoor de verenigingen deze kennis mee kunnen nemen naar hun eigen werking.

Maar 'meenemen' is niet voldoende. Deze kennis en ervaring moet echt geïmplementeerd worden binnen de werking van de verenigingen want enkel dan bereiken we het resultaat dat we voor ogen hebben. Om hiertoe te komen, moet goed afgewogen worden op welke manier vorming wordt aangeboden. Onderzoek toont aan dat het aanbieden van 1 op 1 ondersteuning/vorming of intensieve trajecten in kleine groepen waar clubs echt met elkaar kunnen uitwisselen veel effectiever zijn dan losse eenmalige bijscholingsmomenten. Ook deze bevindingen moeten mee genomen worden in de uitwerking van een effectief en efficiënt ondersteuningsbeleid waarmee we resultaten willen boeken en finaal onze verenigingen willen versterken.

De keuze van de thema's die aangeboden worden, is enerzijds afhankelijk van de noden bij de verenigingen maar anderzijds ook van de prioriteiten die het gemeentelijke beleid voorziet. Dit laatste sluit vaak aan bij maatschappelijke uitdagingen die men wil overwinnen.

Doordachte keuzes en afwegingen zullen moeten gemaakt worden bij het uitwerken van een succesvol vormingsbeleid als onderdeel van het ondersteuningsbeleid voor de Heistse sportverenigingen. Hierbij kan De Sporthal als uitvalsbasis dienen waar alle voorzieningen nodig voor een vorming kunnen gecombineerd worden. Deze troef moet ook naar federaties meer uitgespeeld worden zodat er nog meer vormingen in Heist georganiseerd kunnen worden.

16. Inzetten op digitalisering

Momenteel worden enkele belangrijke vormen van dienstverlening naar de verenigingen (maar met uitbreiding ook naar de Heistse inwoners) op papier aangeboden. Dat is enerzijds toegankelijk voor iedereen maar anderzijds wordt dit als belastend ervaren zowel voor de vereniging als voor het betrokken team.

Omwille van die belasting, is het daarom noodzakelijk om na te gaan welke vormen van dienstverlening zowel naar verenigingen als naar de individuele burger kunnen gedigitaliseerd worden om zo grote meerwaarde voor alle betrokkenen te realiseren. Binnen de dienstverlening van team Sport en Jeugd, zijn de eerste mogelijkheden die moeten afgewogen worden, subsidieaanvragen en zaalreservaties.

Beide processen zijn belastend voor het team én de vereniging waardoor de meerwaarde van digitalisering groot kan zijn. Digitale subsidieaanvragen zullen de administratieve lasten beperken voor de verenigingen. Informatie kan opgeslagen worden en moet niet telkens opnieuw mee gegeven worden. Voor het team kan de verwerking van de gegevens sneller en efficiënter gebeuren. Zaalreservaties digitaliseren heeft als grote voordeel dat verenigingen en inwoners van thuis uit de beschikbaarheid van vrije accommodatie kunnen bekijken. Maar een mogelijk nadeel is dat het aanvragen ervan zeer omslachtig zal zijn.

De keuze om te digitaliseren moet goed afgewogen worden en moet bijgevolg een slimme keuze zijn. Het vraagt grote investeringen en is vaak een werk van lange adem waarbij verschillende partijen een verandering moeten ondergaan. Zij moeten allemaal overtuigd worden van de meerwaarde van deze omschakeling. Naar subsidies toe moet eerst de inhoudelijke screening achter de rug zijn voordat dit gedigitaliseerd kan worden. Wat de zaalreservatie betreft, is het nodig om de meerwaarde én de mogelijkheden ervan goed te onderzoeken voordat daarin stappen ondernomen worden. Sowieso is de afweging om te gaan digitaliseren in de verschillende vormen van dienstverlening, noodzakelijk.

Ondanks de nood aan en de mogelijkheden om te digitaliseren, moet de dienstverlening steeds toegankelijk blijven voor iedereen. Ook voor mensen zonder PC, mensen in kansarmoede, senioren, anderstaligen... Dit moet een belangrijk aandachtspunt zijn in de oefening van digitalisering.

Inzetten op deskundigheid

Sportdeskundigheid in infrastructuurbeheer, binnen sportpromotie én verenigingsondersteuning is cruciaal om de basisopdracht ‘iedereen aan het sporten en bewegen brengen’ waar te maken. De nodige sportbeleidskracht en sportdeskundigheid staan garant voor een sterk lokaal sportbeleid als een kerntaak van een lokaal bestuur.

17. Inzetten op sportdeskundigheid

De afgelopen jaren is op verschillende manieren geïnvesteerd in het vergoten van de (sport)deskundigheid binnen de gemeente.

Concrete voorbeelden hiervan zijn:

- aanstelling van een verenigingsondersteuner,
- wetenschappelijk onderzoek uitvoeren als basis van een beleid tot samenwerking bij de voetbalclubs,
- aanstellen van externe adviseurs met externe expertise bij lopende projecten zoals het zwembad, het MOS,....
- inzetten op vorming van personeel,
- inzetten op vorming van verenigingen,
- ...

Deze keuze om te investeren in deskundigheid op verschillende manieren heeft niet alleen de interne kennis en ervaring vergroot maar heeft ook een degelijke basis gelegd voor het verdere beleid om vervolgens tot acties en resultaat te kunnen overgaan.

De behoefte vanuit de sportsector om tot deze acties of resultaten over te gaan in bepaalde lopende projecten zoals de samenwerking binnen de voetbalclubs, het MOS,... is zeer groot. Maar de vrees dat deze basis verloren gaat is mogelijk nog groter. Dat zou leiden tot tijdsverlies en een opstapeling van huidige problemen die steeds moeilijker opgelost zullen geraken.

Vandaar de oproep om de verworven deskundigheid te behouden én verder in te zetten als basis voor verdere stappen, acties en resultaat en dit op korte termijn.

Eigentijdse inspraak

Eigentijdse participatie en inspraak zijn een essentieel onderdeel van een sterk lokaal sportbeleid. Voorstellen, initiatieven en projecten moeten gedragen zijn om succesvol te kunnen zijn. Op het vlak van inspraak en gedragenheid is er een grote groeimarge voor de gemeente en de sector.

18. Inzetten op sterke eigentijdse adviesraden en open inspraakmomenten

Momenteel zijn er binnen de lokale sportsector in Heist-op-den-Berg 2 adviesraden: de sportraad gericht op sportbeleid met een sterke focus op sportclubgebonden aangelegenheden én de adviescommissie die handelt over infrastructuur en aanbod. Het bestaan van 2 adviesraden werkt enigszins verwarrend en overlappend dus er moet goed nagedacht worden over de identiteit én werking van elke adviesraad. Daarbij moet transparantie, afbakening en samenwerking duidelijk gedefinieerd worden, zodat er in beide raden vlot en efficiënt gewerkt kan worden elk rond zijn vakgebied.

Bijkomend is het noodzakelijk om het engagement binnen de adviesraden te verhogen. Enkel dan kan een advies een gedragen advies genoemd worden. Een duidelijke werkbare structuur met een concreet en transparant doel van de deze adviesraden zowel afzonderlijk als samen, kan al een eerste belangrijke stap vormen om meer engagement te bekomen.

Tenslotte is het opentrekken van inspraak en het creëren van participatie een streefdoel op zich. Het lokale sportbeleid moet ook mee gevoed én gedragen worden door o.a. de individuele burger, de minder actieve bevolking, de ouderen (een steeds groter wordende doelgroep), jongeren (waarbij steeds meer drop out uit verenigingen wordt vastgesteld)... De burger moet in het algemeen actiever betrokken worden bij het lokale sportbeleid en dat kan alleen maar als daarvoor een open inspraakbeleid gecreëerd wordt. Sportcafés, sportplatformen, bevragingen, ... zijn allemaal mogelijke manieren om permanente, open inspraak te creëren. Maar in voorbereiding van dergelijke initiatieven is een sterke, permanente informatiedoorstroming over het lokale sportbeleid naar de burger noodzakelijk. De klassieke kanalen zoals website, gemeentekrant, facebook,... kunnen hiervoor dienen. Er moet dus op verschillende manieren gewerkt worden aan inspraak.

Verder zou het een uitgangspunt moeten worden dat voor kleine en grote projecten steeds een participatietraject op gang getrokken wordt, om zo op zoek te gaan naar die gedragenheid. Het is daarbij een kwestie van een echt partnership aan te gaan met betrokken burgers, verenigingen,... om zo hun bestaande expertise mee in te zetten binnen deze projecten. Op die manier worden projecten echt in co-creatie gerealiseerd waardoor meer gedragenheid en verantwoordelijkheid van alle betrokken partijen tot stand komt.